

Оно што упада у очи и просечном посматрачу домаћих медија јесте невероватна диспропорција између „важности“ онога о чему се данима труби и онога што се из ко зна којих разлога маргинализује. Теме као што су „владина жирафа“, „боја Обаминае коже“ или „свечано отварање обилазнице“ добијају велики медијски простор за разлику од тема од круцијалног националног интереса. Теме као што су „толерисање“ Еулекса који на мала врата спроводи „ахтисаријевску независност“ Косова или пак питање неспремности и неспособности наше земље па и владе да се суочи са финансијским цунамијем који само што није дошао до нас, као да никога превише не брину и очигледно не интересују превише. Једна од тих акутних и свесно гураних под тепих тема је и Војводина или прецизније скупштинског усвајања Статута који земљу у најмању руку федерализује и суштински враћа у мрачне седамдесете - прецизније у уставну 1974. годину.

Како је могуће да се око нечега што је толико битно за једну земљу, а то је покушај њене федерализације који може довести и до сецесије њеног „најбогатијег“ дела, не води дуга и жустра дебата? Како то да никоме превише не сметају ни државолики чланови статута, а ни симболички елементи државности као што је могућност склапања међународних уговора и стварање представништва у иностранству? Како то да је малом броју сметао назив „влада Војводине“ и „министарства“ (иако су то у последњем моменту повукли) чиме се (не)посредно сугерише да је реч о држави? Или, на пример, како нема значајнијег отпора стварању Војвођанске академије кад је познато да је и то обележје држава и нација? Исто тако, зашто није било јачих реакција на то што се већински народ маргинализује и политички дискриминише јер му се даје само пола места у једном „дому“ покрајинске скупштине? Где су људи од правне струке (част изузетцима) и чланови уставног суда да барем „мало засметају“ неуставности статута покрајине попут онога да ово тело може да изгласава акте са законском тежином или пак да се руши државна субординација формирањем „заједничких тела“ две скупштине? Зашто стручна, интелектуална и политичка јавност ћути о овом очито хазардерском и опасном подухвату стварања „државе у држави“? Како нам се могао десити „Статут“ или барем како је овако витално питање могло да прође без широке јавне расправе, већ је очигледно свуда око нас завладало домановићевско „мртво море“.

ВОЈВОЂАНСКО „ОВО И ОНО“

Но, није само проблем само у Статуту, који мирише на устав, већ у читавој кампањи форсирања „суштинске аутономије војводине“ и стварања војвођанског „идентитета“. Од телевизије Војводине (некада ТВ Нови Сад) па преко „војвођанско ово или оно“ непрекидно и систематски се форсира ово регионално а потискује национално и државно. Застава Војводине са три жуте звездице не може а да не асоцира на заставу квази државе Косова или Босне, који су као што је познато мање више протекторати НАТО структура. Па онда и грб који никакве везе нема са историјским обележјима Војводства Србије из деветнаестог века, као што је и модерни (нео)титоистички пројекат (кон)федерализације Србије заправо пародија и негација оригиналне Војводине која је настала на српској тежњи ка аутономији и присаједињењу Србији. Широко постављена кампања свега што је „војвођанско“ у шта спадају и „бест оф Војводина“, наглашена промоција фудбалског клуба „Воше“ као и помодно псеудовојвођанско отезање у говору, не наилази на отпор.

ИСТОРИЈСКИ ФЛЕШБЕК

Оно што нас посебно забрињава јесте то што се све дешава по више пута поновљеном шаблону. Овај историјски деја ви нас води у почетак сецесија бивших југословенских република. Неко ће рећи „па шта што се наше заставе“, али кад се сетимо да је у Словенији, Хрватској, Босни и Црној гори све почињало са заставе и грбовима, онда се морамо, ако смо нормални и савесни, замислити и забринути. Кад се сетимо како се албански сепаратизам годинама задовољавао паролем „Косово република“ не може да нас не асоцира на „Војводину републику“ (формално или неформално) која се на наше очи ствара.

Исто тако пада у очи и паралела са бусањем у „европска прса“ свих сецесиониста, од оних словеначких до ових војвођанских, од „Европе здај“ од Војводине „европске регије“. И словеначка пропаганда сецесија је почињала тиме „ми смо напреднији“ и „ми смо бољи“ те стога треба да „будемо локомотива“ интеграција. Но негде успут се једноставно деси да локомотива откачи остале вагоне и сама настави пут. Све почиње промовисањем ставова како ће федерализовани или отцепљени живети боље, а аргументације сецесије се ојачава покретањем питања „људских и мањинских права“. Иако не постоји ни једно релевантно истраживање или анализа која би показала да ниво аутономија има везе са нивоом животног стандарда грађана и степеном развијености, непрекидно се потура теза о томе како ће грађани војводине боље живети ако буду финансирани и војвођанску парламентарну државу. Иако је и Зоран Ћинђић упозоравао грађане Војводине да ће у том случају „плаћати два пореза уместо једнога“ његови наследници очигледно иду супротним путем. Не верујемо ни да су у врху владе и ДС свесни

Зашто се ћути о могућој сецесији Војводине

Пише: Бранко Радун
среда, 12 новембар 2008 19:51

консеквенци политике у Војводини. Све ово што се сада догађа око Војводине изгледа нам као испробан рецепт који даје одговор на питање како неку земљу поделити а да то њени грађани не примете. А ако се и наљуте да тада буде прекасно.

Оно што нас подсећа на повратак у прошлост, у политички мрачне седамдесете када је Србија федерализована оним несрећним уставом, није само то „уставно“ решење Војводине. Реч је заправо о повратку читаве атмосфере титоизма, све са прегломазним институцијама заштите мањина, којима се заправо одржавају и јачају паразитске мањинске олигархије. Онда се све то звало „братство и јединство“ а данас мулти-културна идеологија толеранције и мањинских права. Форсирање мањинских идентитета науштрб већинског и регионалног војвођанског насупрот националног је исто тако Титово завештање које се сада спроводи на једва нешто другачији начин. Федерализација Србије преко покрајинских парламентарних држава су нашу земљу и онда и данас чинили нефункционалном. У оба случаја је геополитичка лозинка била – „слаба Србија – стабилан регион“.

СРПСКА ЋУТОЛОГИЈА

Када се све то зна како онда тумачити готово униформно прећуткивање или пак тек спорадичне реакције неких актера политичке, медијске и интелектуалне сцене. Чини се да свако има своје мотиве због чега ово важно и по државу опасно питање игнорише или држи по страни. Генерално нашим друштвом је завладао дух дефетизма и историјског умора па се сада чини да ми не можемо учинити ни оно што би могли. Многи из глупости, конформизма или личних интереса не желе да ризикују тако што би критиковали оно што слаби ову земљу, попут тог „војвођанског пројекта“. Уосталом, ко је онда смео нешто да каже против мантри титоизма: самоуправљања и несврстаних или данас против нових догми: евроинтеграција и неолибералне транзиције.

Осим тога, очигледно изумире она интелектуална врста људи који мисле својом главом и који то што смисли смеју и да кажу. Како је прича о „регијама“, „аутономијама“ „мањинским правима“ (па чак и геј правима) данас у паланачкој свести „ин“, мало ко се усуђује да иде мимо главне струје. Европејска филозофија паланке се испољава у групном рецитовању политички коректних ставова и у осуду свега што „штрчи“. Као последица тога имамо и „мртво море“ на интелектуалној и медијској сцени. У медијима влада таква униформност, да не кажемо једноумље, да би и покојни Броз био задовољан учинковитошћу политичке контроле и корупције савести.

Зашто се ћути о могућој сецесији Војводине

Пише: Бранко Радун
среда, 12 новембар 2008 19:51

Када се анализирају реакције политичких актера на све ово, ствари постају још јасније. Владајућа већина је и родила овај и овакав Статут који се очигледно многима и не свиђа, али иду по оној народној „родило се ваља га љуљати“. Владајућа олигархија на челу са председником Тадићем као да није одушевљена овим, па се чини да су Статут прихватили у изнудици и да су многи и „са стране“ лобирали да се до њега у оваквом облику дође. Не можемо да верујемо да председник Тадић и људи око њега не виде да се овим и оваквим решењем статуса покрајине Србија федерализује, а у перспективи се ствара и реална могућност сецесије. Но, без обзира на то да ли је и колико свестан опасности које вребају Србију ако буде ишла овим путем, и без обзира да ли је радо или нерадо прихватио овакав Статут, он сноси највећу одговорност. Све поделе и проблеми који могу доћи због оваквог накардног и штетног статута њему ће се стављати на терет. Ту му тешко могу помоћи и вешти мајстори маркетиншких кампања на шта се до сада, на нашу жалост, сводила његова политика.

Овим статутом су задовољни они који су заведени медијским спиновањима како ће ово донети бољитак грађанима Војводине. Осим тога припадници владајуће коалиције неће лако изразити своје неслагање, којег очито има, јер је нова влада поделила велики колач а нико не би да остане „гладан“. Најзадовољнији су изгледа припадници војвођанског ДС-а и њима блиске политичко-тајкунске структуре јер на лак начин добијају своју «државу у држави». Нису незадовољни ни припадници тврдог аутономашког језгра које чине странке Чеде Јовановића и Ненада Чанка, иако често, ваљда да се „власти не досете“, говоре како је овај Статут донео „премало аутономије“ и како су то козметичке промене. У ово ни сами не верују, али им служи да се позиционирају као опозиција и да глуме „други пол“ ако уопште буде озбиљне контрареакције на пројекат статута са патриотске стране.

На крају имамо и прилично млаку и неубедљиву реакцију странака које често воле да се назову патриотским и националним. Наиме, оне су (а и не баш све) изашле са оштрим саопштењима око Статута и на то се мање више све свело. Мало је ту било озбиљних анализа а много више паушалних (иако не и нетачних оцена) што ставр чини још неозбиљнијом. Осим те прекратке и површне реакције не постоји озбиљнија акција у медијима и у институцијама система са циљем да се озбиљно оспори статут и све оно што он носи. Но, на жалост изостало је иоле озбиљне кампање поводом овог изузетно важног питања који у перспективи може довести до цепања земље.

Зашто се то десило? Постоји више фактора који су утицали на поједине актере патриотске политичке сцене. Патриотске снаге су поражене не толико на изборима колико после њих. После тога је дошло и до расцепа у некад најјачој странци што је њеним актерима смањило маневарски простор у политичком деловању. Свако се бави својим проблемима и борбом за „радикалско бирачко наслеђе“. Дакле, до бледе и кратке

Зашто се ћути о могућој сецесији Војводине

Пише: Бранко Радун

среда, 12 новембар 2008 19:51

реакције дошло је због малог медијског простора за опозицију, због опозиционог дефетизма после избора, због подела унутар опозиције и неразумавња значаја овог питања. Ово последње је Николићеве Напредњаке довело у позицију да не желе да таласају превише јер настоје да се прикажу као „напредни“ док они који су остали верни Шешељу покушавају да одрже странку до повратка лидера из Хага. Но, интересантно је и ћутање „патриота“ у Војводини, како оних страначки позиционираних тако и „ванстраначких личности“. Тешко је утврдити колико је у питању уверење да се ништа не може постићи а колико настојање да се „приближе“ доминантној владајућој већини и идеолошкој парадигми из сопствених или групних интереса. А владајућа већина предвођена ДС-ом показује завидну способност контроле ресурса и медија, те коришћење истих да дисциплинују и корумпирају свакога ко би им могао сметати на „европском путу“. Но није то спорно, то ради мање-више свака власт, већ што се та моћ користи да се прогура један ризичан и опасан пројекат који ће дестабилизovati нашу државу, а може довести и до њеног распада на средњи рок.